

БИБЛИОТЕКА

Економски факултет - Скопје

Сигн.

--
65
92

ISSN 0489-0922

УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ - СКОПЈЕ
SS. CYRIL AND METHODIUS UNIVERSITY - SKOPJE
Република Македонија - Republic of Macedonia

ГОДИШНИК
НА ЕКОНОМСКИОТ ФАКУЛТЕТ - СКОПЈЕ

ANNUAL
FACULTY OF ECONOMICS - SKOPJE

ГОД. ЕКОН. ФАК. ТОМ 33 (1998) С. 1-360 СКОПЈЕ 1998

УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ - СКОПЈЕ
SS. CYRIL AND METHODIUS UNIVERSITY - SKOPJE
Република Македонија - Republic of Macedonia

ГОДИШНИК
на Економскиот факултет - Скопје
том 33 (1998) Скопје 1998

Издавач
Економски факултет - Скопје

Редакциски одбор
Д-р Ристо Христинов - претседател
Д-р Драге Јанев
Д-р Димитар Бојачиоски
Д-р Нада Секуловска
М-р Владимир Филиповски
Пом. асист. Роза Трајчевска -
секретар

Главен и одговорен уредник
Д-р Ристо Христинов

Јазична редакција
Кире Талески

**Компјутерска обработка и
техничко уредување**
САК - СТИЛ

Адреса на редакцијата
Економски факултет Скопје
„Крсте Мисирков“, б.б.
91000 Скопје

Финансирањето на оваа публикација
го помогна
МИНИСТЕРСТВОТО ЗА НАУКА

ANNUAL
Faculty of Economics - Skopje
vol. 33 (1998) Skopje 1998

Publisher
Faculty of Economics - Skopje

Editorial board
Risto Hristov, Ph. D. - president
Drage Janev, Ph. D.
Dimitar Bojatoski, Ph. D.
Nada Sekulovska, Ph. D.
Vladimir Filipovski, M. A.
Assist. Roza Trajčevska - secretary

Editor in chief
Risto Hristov, Ph. D.

Proofreader
Kire Taleski

**Computer and technical
processing**
SAK - STIL

Publisher's Address
Faculty of Economics - Skopje
„Kreste Misirkov“, b.b.
91000 Skopje

Financing supported by
THE MINISTRY OF SCIENCE

ГОДИШНИК НА ЕКОНОМСКИОТ ФАКУЛТЕТ - СКОПЈЕ
ANNUAL OF THE FACULTY OF ECONOMICS - SKOPJE

ГОД. ЕКОИЛ. ФАК. ТОМ 33 (1998) С. 1-360 СКОПЈЕ, 1998

СОДРЖИНА

Д-р Методија Стојков

ПРИЛОГ ЗА НОБЕЛОВАТА НАГРАДА
И ЗА ЕКОНОМСКОТО ТВОРЕШТВО
НА АМАРТИА СЕН 11

Академик Никола Узунов

ЕКОНОМСКАТА ЕФИКАСНОСТ,
СОЦИЈАЛНАТА ПРАВЕДНОСТ
И ЧОВЕКОВИОТ РАЗВОЈ 25

Д-р Александар Николовски

КООРДИНАЦИЈА И КООПЕРАЦИЈА
ВО СООБРАЌАЛОТ 35

Д-р Бошко Јаковски

СТРАТЕГИЈА ЗА ПАСТАП НА ПАЗАРОТ 43

Д-р Аритон Жиков

МЕГА-ТРЕНДОВИТЕ ВО ЕВРОПА И ШИВНОТО
ВЛИЈАНИЕ ВРЗ ПРЕТПРИЈАТИЈАТА
ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА 51

Д-р Бобек Шуклев

ОРГАНИЗАЦИЈА НА МАЛИТЕ ПРЕТПРИЈАТИЈА 61

Д-р Таки Фиги

ЧУДНАТА ПРИРОДА НА БЕРЗИТЕ НИЗ
ПРИЗМАТА НА АЗИСКАТА КРИЗА 71

Д-р Ангел Георгиев

ПРОБЛЕМИ И ДИЛЕМИ НА ЕКОНОМСКАТА
РЕГИОНИЗАЦИЈА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА.....81

Д-р Снежана Плавшиќ

ПРИБАВУВАЊЕ И ОТСТАПУВАЊЕ ПРАВО
НА ИНДУСТРИСКА СОЦСТВЕНОСТ
(ЛИЦЕНЦА)..... 95

Д-р Методија Несторовски

СИСТЕМ НА МОНИТОРИНГ И КОНТРОЛА
НА ИНВЕСТИЦИОНИТЕ ПРОЦЕСИ.....105

Д-р Ристо Христов

ЕМИЛ ДИРКЕМ ЗА ПОДЕЛБАТА
НА ОПШТЕСТВЕНИОТ ТРУД.....119

Д-р Огнен Дамев

РАЗМЕСТЕНОСТА НА ЗЕМЈОДЕЛСКОТО
ПРОИЗВОДСТВО И НА ЗЕМЈОДЕЛСКИТЕ РЕГИОНИ
ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА КАКО
ДИСТРИБУТИВНИ ПОДРАЧЈА.....129

Д-р Славе Ристески

Д-р Калина Трневска Благосва

Д-р Сашо Јосимовски

РАНГИРАЊЕ НА ОПШТИНИТЕ И РЕГИОНИТЕ ВО
РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА СПОРЕД СТЕПЕНОТ НА
ЕКОНОМСКАТА РАЗВИЕНОСТ.....137

Д-р Благоја Ѓорѓијовски

ЗОШТО ВО КОМУНИКАЦИСКИТЕ ПРОЦЕСИ
ДОМИНИРА КРИТИЧКОТО МИСЛЕЊЕ.....149

Д-р Димитар Бојариоски

КОНЦЕПЦИЈА ЗА СОЗДАВАЊЕ ЕФИКАСЕН
ОРГАНИЗАЦИСКИ МОДЕЛ НА ПРЕТПРИЈАТИЕ.....163

Д-р Жинко Атанасовски

ВЛИЈАНИЕТО НА ДАПОЧНИТЕ ОСЛОБОДУВАЊА
ОД ДАНОКОТ НА ДОДАДЕНА ВРЕДНОСТ
ВРЗ ПОЛОЖБАТА НА ДОМАШНОТО ПРОИЗВОДСТВО
ВО УСЛОВИ НА СЛОБОДЕН УВОЗ..... 173

Д-р Благородна Тодоскоска

КВАЛИТАТИВНО КВАЛИТАТИВНИ
АСПЕКТИ НА МЕНАџМЕНТОТ СО ТРОШОЦИ..... 185

Д-р Елена Дорена

ЗЕМЛИШНАТА ПОЛИТИКА И ИСКОРИСТУВАЊЕТО
НА ВОДЕТЕ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА..... 197

Д-р Мирослава Момирска-Марјановиќ

ПРИМЕНАТА НА ГРАВИТАЦИОНИОТ
МОДЕЛ ВО ЕКОНОМСКИТЕ ИСТРАЖУВАЊА..... 207

Д-р Наталија Николовска

ФОРМИРАЊЕ И РАЗВОЈ НА СЛОБОДНИТЕ
ЕКОНОМСКИ ЗОНИ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА..... 213

Д-р Љубица Костовска

СОЦИО - ЕКОНОМСКИТЕ ИМПЛИКАЦИИ
ВО ТРАНЗИЦИОНИТЕ ЕКОНОМИИ..... 225

Д-р Олга Градинска - Темепугова

ДРЖАВНАТА ИНТЕРВЕНЦИЈА ВО НЕКОИ
РАЗВИЕНИ ЗЕМНИ ВО ЕВРОПА..... 237

Д-р Нада Секуловска

ПРОПАГАНДНА СПИРАЛА..... 247

Д-р Снежана Ристевска-Јовановска

СТРАТЕГИЈА НА ПАЗАРОТ НА МАЛО - УСЛОВ ЗА
УСПЕШЕН НАСТАП НА ПАЗАРОТ..... 253

Д-р Олгица Блажеска

УЛОГАТА НА МЕНАџЕРИТЕ
ВО МЕНАџМЕНТОТ.....263

Д-р Сашо Јосимовски

КОНТРОЛА И ЗАШТИТА НА КОМПЈУТЕРСКОТО
РАБОТЕЊЕ НА КРАЈНИТЕ КОРИСНИЦИ.....271

Д-р Љубомир Дракулески

КАРАКТЕРИСТИКИ НА ГРУПИТЕ
ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА.....283

М-р Цеце Недаповски

ИНТЕРДИСЦИПЛИНАРНОСТА КАКО ПРЕОД
КОН ИНТЕГРАЛНОСТ.....297

Помл. асист. Веспа Буневска

НОВИТЕ ПАРАДИГМИ НА СТАТИСТИКАТА
КАКО НАУКА И ПРОФЕСИЈА ЗА 21-ОТ ВЕК.....315

Помл. асист. Сашо Арсов

МЕТОДИ ЗА ОТКРИВАЊЕ НА
ИНДИВИДУАЛНИТЕ ПРЕФЕРЕНЦИИ
НА ПОПРОШУВАЧИТЕ ЗА ПОТРЕБИТЕ НА
КОСТ-БЕНЕФИТ АНАЛИЗАТА НА
ИНВЕСТИЦИОНИТЕ ПРОЕКТИ.....325

Помл. асист. Роза Трајчевска

ТРГОВИЈАТА СО ТЕКСТИЛ И ПРАВИЛАТА
НА СВЕТСКАТА ТРГОВСКА ОРГАНИЗАЦИЈА.....337

Помл. асист. Лидија Нудевска

НАДВОРЕШНО-ТРГОВСКАТА РАЗМЕНА НА РЕПУБЛИКА
МАКЕДОНИЈА ВО 1996-97 ГОДИНА.....351

ГОДИШНИК НА ЕКОНОМСКИОТ ФАКУЛТЕТ - СКОПЈЕ
ANNUAL OF THE FACULTY OF ECONOMICS - SKOPJE

ГОД. ЕКОН. ФАК. TOM 33 (1998) C. 1-360 СКОПЈЕ 1998

CONTENTS

Merodija Stojkov, Ph. D.

CONTRIBUTION TO THE NOBEL PRIZE
AND THE ECONOMIC OPUS OF AMARTYA SEN11

Nikola Uzunov, akademik

ECONOMIC EFFICIENCY, SOCIAL EQUITY
AND HUMAN DEVELOPMENT25

Aleksandar Nikolovski, Ph. D.

COORDINATION AND COOPERATION IN THE TRANSPORT35

Boško Jačovski Ph. D.

STRATEGIC PLANNING FOR TARGET MARKET43

Ariton Žikov, Ph. D.

MEGA-TRENDS IN EUROPE AND THEIR INFLUENCE
ON ENTERPRISES IN THE REPUBLIC OF MACEDONIA51

Bobek Šuklev, Ph. D.

ORGANIZATION OF SMALL BUSINESS FIRMS61

Taki Fiti, Ph. D.

THE ODD NATURE OF THE STOCK MARKETS
THROUGH THE PRISM OF THE ASIAN CRISES71

Angel Georgiev, Ph. D.

PROBLEMS AND DILEMMAS ON THE ECONOMIC
REGIONALIZATION IN THE REPUBLIC OF MACEDONIA..... 81

Snežana Plavšić, Ph. D.

OBTAINING AND GRANTING RIGHT
TO INDUSTRIAL PROPERTIES..... 95

Metodija Nestorovski, Ph. D.

MONITORING AND CONTROL SYSTEM
OF INVESTMENTS PROCESS..... 105

Risto Hristov, Ph. D.

EMIL DURCHEIM FOR THE DIVISION
OF THE SOCIAL WORK..... 119

Ognen Damev, Ph. D.

PLACEMENT OF AGRICULTURAL PRODUCTION AND
AGRICULTURAL REGIONS IN THE REPUBLIC OF MACEDONIA AS
DISTRIBUTIONAL AREAS..... 129

Slave Risteski, Ph. D.

Kalina Trenevska Blagoeva, Ph. D.

Sašo Josimovski, Ph. D.

THE INFLUENCE OF THE SOCIAL AND DEMOGRAPHIC FACTORS
ON THE DEVELOPMENT LEVEL OF THE
MUNICIPALITIES IN THE REPUBLIC OF MACEDONIA..... 137

Blagoja Gorgijovski, Ph. D.

WHY CRITICAL THINKING IS PREDOMINANT
IN COMMUNICATIONAL PROCESSES..... 149

Dimitar Bojadžioski, Ph. D.

CONCEPTION DE FORMATION EFFICACE DU MODÈLE
ORGANISATIONNEL DE L'ENTREPRISE..... 163

Živko Atanasovski, Ph. D.

THE INFLUENCE OF TAX EXEMPTIONS FROM VAT TO THE POSITION OF DOMESTIC PRODUCTION IN TERMS OF FREE IMPORT	173
---	-----

Blagorodna Todosioska, Ph. D.

QUANTITATIVE AND QUALITATIVE ASPECTS OF MANAGEMENT WITH COSTS.....	185
---	-----

Elena Doreva, Ph. D.

LAND POLICY AND WATER USAGE IN THE REPUBLIC OF MACEDONIA.....	197
--	-----

Miroslava Momirska-Marjanović, Ph. D.

THE APPLICATION OF THE GRAVITY MODEL ON ECONOMIC RESEARCHES	207
--	-----

Natalija Nikolovska, Ph. D.

ESTABLISHMENT AND DEVELOPMENT OF FREE ECONOMIC ZONES IN THE REPUBLIC OF MACEDONIA.....	213
---	-----

Ljubica Kostovska, Ph. D.

SOCIO-ECONOMIC IMPLICATIONS IN THE TRANSITIONAL ECONOMIES.....	225
---	-----

Olga Gradiska - Temenugova, Ph. D.

GOVERNMENT INTERVENTION IN SOME DEVELOPED COUNTRIES IN EUROPE.....	237
---	-----

Nada Sekulovska, Ph. D.

ADVERTISING SPIRAL.....	247
-------------------------	-----

Snežana Ristevska - Jovanovska, Ph. D.

RETAIL MARKET STRATEGY - CONDITION FOR SUSTAINABLE COMPETITIVE ADVANTAGE.....	253
--	-----

Olgica Blažeska, Ph. D.	
THE ROLE OF MANAGERS IN MANAGEMENT.....	263
Sašo Josimovski, Ph. D.	
END USER COMPUTING SECURITY AND CONTROL.....	271
Ljubomir Drakulevski, Ph. D.	
CHARACTERISTICS OF GROUPS WITHIN AN ORGANIZATION	281
Pece Nedanovski, M. A.	
INTERDISCIPLINARITY AS A MEANS FOR COMPLETENESS	297
Vesna Bucevska, Assistant	
THE NEW PARADIGMS OF STATISTICS AS A SCIENCE AND PROFESSION FOR THE 21 st CENTURY	315
Sašo Arsov, Assistant	
METHODS FOR REVEALING INDIVIDUAL CONSUMERS' PREFERENCES FOR THE PURPOSES OF THE COST-BENEFIT ANALYSIS OF INVESTMENT PROJECTS.....	325
Roza Trajčevska, Assistant	
TRADE IN TEXTILE AND THE RULES OF THE WORLD TRADE ORGANIZATION.....	337
Lidija Pulevska, Assistant	
THE FOREIGN TRADE OF THE REPUBLIC OF MACEDONIA IN 1996/97.....	351